

Friedrich Károly

Friedrich Károly fotóművész, filmoperatőr, korunk polihisztorja, a soproniak „Kari bácsija” 1904. augusztus 4-én született Sopronban.

A Friedrich család a középkor óta Sopronban élt. Nagypjának a mai Széchenyi téren, a posta helyén bognár műhelye volt, de a Bécsi dombon szőlőt is műveltek. Édesapja, Friedrich Nándor, a városi adóhivatal vezetője volt, akit nagyon szigorú embernek ismertek. Édesanyja, a Lenck-villában lakó dán hercegkisasszony nevelője, a csehországi Josepha. Házasságukból öt gyermek született. A reálgimnáziumban tanult, egyik osztálytársa apja, Autheried Camillo volt a bánfalvi mozi tulajdonosa, ahol Károly sokat segített és minden filmet megnézett. Ekkor szeretett bele a mozizásba és egy életre eljegyezte magát vele.

1931-ben a városi mozi igazgatója lett. Sorra mutatta be Metro-Goldwyn-Mayer legújabb filmjeit, felfigyelt rá a filmgyár budapesti leányvállalata és a fővárosban ajánlottak neki állást. Hat év múlva tért vissza Sopronba, feleségül vette Nagy Magdát, aki a Várkerületen levő könyvkereskedés tulajdonosa volt. Kari bácsi nem vesztette el kapcsolatát az MGM filmvállalattal, hetente kétszer bérelt tőlük filmet, amiket saját tervezésű plakátjain hirdetett. Három egymást követő évben is elnyerte a Metro–Goldwin–Mayer reklámverseny fődíját. A jó forgalmat a filmgyár egy serleggel jutalmazta. Ő maga is forgatott filmeket. A legismertebb ezek közül a „Soproni szimfónia”, amit 1931-1935 között készített el. A négy részből álló film alcímei: „Tavaszi”, „Nyári”, „Téli” és a „Soproni bor”. Nevét, az ország első idegenforgalmi filmjének elkészítése után, az egész ország megismerhette. Motorbiciklis barátjával utazta be a környéket, fényképezett, filmezett. Ennek eredménye hétszáz diakép, amelyek előadásait is színesítették. Dr. Friedrich Károly élete Sopron volt, kiváló érzéssel örököltte meg a város minden zugát, rezzenését.

A második világháború után, 1949-ben elbocsátották, a hirdetővállalatnál volt üzletkötő és plakátragasztó. Bár mindez nagy törést jelentett számára, hatalmas lelkesedéssel, jó humorral és mosollyal már az ötvenes években véglegesen eljegyezte magát az idegenforgalommal. 1949-ben a Magyar Reklámszövetség soproni vezetője lett, 1957-től pedig az Idegenforgalmi Hivatalnál dolgozott. Ott volt az újjáéledő soproni idegenforgalom bölcsőjénél, mint üdülőhelyi előadó lelkesen szervezte az üdülők várossétáit, programjait, sokoldalúan foglalkozott az üdülőhelyi fejlesztés kérdéseivel: 1957. február 15-ével a Győr-Sopron megyei Idegenforgalmi Hivatal előadó-jává, majd főelőadó-jává nevezték ki. A „Soproni Ünnepi Hetek”, a „Soproni Szüret” és más rendezvények szervezőjeként, 1973

szeptemberétől pedig a GYSEV idegenforgalmi és vendéglátó osztályának tanácsosként dolgozott. A Soproni Városszépítő Egyesület aktív tagja volt. 2430 előadáson mutatta meg Sopron örök értékeit, vetített diaképekkel illusztrálta. Egyik úttörője volt a külföldi turizmus előmozdításának. Az ország legismertebb és legkedveltebb idegenvezetője volt.

Számos elismerést kapott, városa Pro Urbe kitüntetéssel és Sopron Város Díszpolgára címmel hálálta meg mindazt, amit a városért tett. 1995. január 30-án hunyt el. Dr. Friedrich Károly emléktábláját a Színház utca 32. szám alatti ház falán 2005. januárjában avatták fel, Kutas László munkája. A Pro Kultúra Kht. idegenforgalmi igazgatósága megalapította a Dr. Friedrich Károly-díjat, melyet minden évben az a soproni idegenvezető vehet át, aki a turisztikai szakma döntése alapján a legtöbbet tett a városért.

Irodalom:

Bertalan Judit: Soproni családok: A Friedrichek Barátság 2010. (17. évf.) 6. sz. p. 6622-6623.

Internet:

Emléktábla Dr. Friedrich Károlynak 20005. január 30. elérhetősége:
<http://cyberpress.sopron.hu/article.php?id=11182> Letöltés: 2019. június 27.

"Szép Sopron" - dr. Friedrich Károly diavetítéses előadása (1985) elérhetősége:
<https://www.youtube.com/watch?v=H7qBEZM3Hmk> Letöltés: 2019. június 27.